

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Domitii Plati Societatis Iesv Theologi, De Domini
Nostri Iesv Christi Passione**

Piatti, Domizio

Coloniae Agrippinae, 1610

De iniurijs, quas Christus in domo Pilati, Herodis, & alijs in locis vsque ad
Spiritus in Cruce emissionem tolerauit, Cap.4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49474](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49474)

Christi of-
fensa maxi-
moperè est
formidāda.

iniurias, quibus Christum sceleribus
afficis : Nam si Christus dum degeret in
carne passibili ac mortali, tantum ex ipso
cepit animi dolorem, vt, præter poenam
altera vita constitutas, voluerit etiam
hac vita tanta cum seueritate in Iudæos,
quibus illas accepit, animaduertere: cog-
ta quid modò facturū sit in carne impo-
sibili & gloriosa.

Hæ atque aliæ animaduersiones in po-
pulum hunc ingratum ostendunt, mag-
tudinem & atrocitatem iniuriarum, quæ
Iudæi Christo intulerunt : & quantopere
illæ DEO displicuerint: quas tu fidelis ani-
ma, pio cum affectu contemplaberis: vt te
efficacius Domino tuo compati valeas.

*DE INIURIIS ET CONTU-
melijs quæ Christus in domo Pilati, He-
rodis, & alijs in locis vsq; ad spiri-
tus in Cruce emissionem
sustinuit.*

CAPVT IV.

POSTEA QVAM Caiphas Pontifex, &
impium illud conciliabulū, conde-
fissent, Christum neci tradendum esse
deduxerunt illum truculenti satellites con-
cilio iubente ad Pilatum Iudææ præsidem
vrb

vt ab illo sententia mortis in eum pronũ-
ciaretur. Quamobrem hoc capite breuiter
declarandæ nobis erunt aliæ iniuriæ & cõ-
tumeliæ, quas Christus ab his iudicibus, &
hostibus atque aduersarijs suis per-
pessus fuit: quæ tales fuerunt, vt
non modò attenta consideratione, ve-
rumetiam intima compassione dignæ
sint.

PRIMO igitur considera: quomodo
Saluator mundi à foro Ecclesiastico ad se-
cularem, id est ad tribunal Pilati ductus
fuerit: vbi etiam perpende, quomodo ad-
uersarij eius nouas accusationes & calum-
nias inuenire contenderint, quibus glo-
riam & innocentiam Christi, quoad fieri
posset, obfuscarent. Intuere, quantoperè
Christus hic in honore offendatur: *pri-*
mo, quia scelerati ludæi nefas ducunt
ingredi prætorium (locum videlicet in
quo criminales causæ cognoscebantur)
ne contaminarentur: & parui pendunt, at-
que pro nihilo habent, Christo innocen-
tissimo necem machinari, illiusque san-
guinem fundere.

Secundò, quia interrogati à Pilato, qua-
les aduersus Christũ accusationes profer-
rēt, respõderunt: *Nisi hic esset malefactor nõ*
tibi tradidissimus eũ. quasi dicere voluissēt.
Putasne ô Pilate, nos quæ sumus Sacerdotes, &

1.
Prima iniu-
ria Christo
illata in
domo Pila-
ti.

2.
Secundã in-
iuria.
Ioan. 18.

prudētissima consilij pars hunc ad tribunal tuum, adducturos fuisse, vt pro honoribus in illum animaduertes, nififet homo sceleratus, & plurimorum criminum reus: magnā certē prudentiē & sinceritati nostræ infers iniuriā, sinistrē suspicādo de nobis, quoniā lege veræ prudentiæ, obligatus es personis, veram sanctitatem publicē profitentibus, fidem adhibere.

3.
Tertia iniuria.

De falsis Christi accusationibus.

LUC 23.

Matt. 23.

Matt. 22.

Tertio, quia, vt malitiam suam melius tegerent, & Præsidentem eò efficacius ad condemnationem permouerent, Christum magis infamarent, de tribus illum criminibus falsò accusarunt, dicentes. *Hunc inimicus subuertentem gentem nostram: & prohibentem tributa dari Cæsari; & dicentem Christum Regem esse.*

Tribus hisce accusationibus voluerunt mendaces & improbi Iudæi malitiosè infamare, & obscurare summam probitatem & innocētiam Christi: quamuis probè nouissent, illum nō venisse vt dissensiones in populo excitaret, sed colligeret, atque in tuto collocaret, oves suas dispersas & errantes, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas: nouerant præterea illum non venisse, vt tributa Cæsari dari prohiberet, qui iusserat ea quæ Cæsaris sunt Cæsari tribui, &

& quæ DEI, DEO: nouerant denique illum non venisse vt regnum ipsis adimeret, & dominaretur, qui proprium regnum reliquerat, & formam serui assumpserat, vt homines Reges & regni cælestis hæredes efficeret: & tamen de omnibus his malitiosè illum accusant, vt famam illius denigrent, & Pilatum ad damnationis sententiam in eum ferendam permoueant.

SECUNDO considera contemptum & iniurias Christo apud Herodem, ad quem Pilatus cum intellexisset Galilæum esse, illum miserat, irrogatas: nam scelerati Iudei, cum viderent se nihil à Pilato impetrare potuisse, atque ab illo causam Christi ad Herodis iudicium reiectam fuisse, in furorem ac rabiem versi, eò etiam accesserunt, vt de ijsdem criminibus apud Herodem illum accusarent iuxta illud. *Stabant Principes Sacerdotum & Scribae, Luc. 23. constanter accusantes eum.*

ASPICE quantoperè exultet Herodes de Christi præsentia, non ex deuotione, sed mera curiositate: desiderabat enim videre inusitatum aliquid & prodigiosum ab eo perpetrari: atque hunc in finem varias ei proposuit interrogationes: at Christus magna cum prudentia, tacendo vnam illius curiositatem reprehendit. Tacuit præterea, nec ad vllam interrogationem

II.
Quarta iniuria.

Latitia Herodis ex Christi aspectu.

Cur Christus Herodi ad interrogata non responderit.

Ioan. 1.

nem respondit, vt nonnulli aiunt, quia Herodes vocem eius sustulerat, quando Ioannem Baptistam, qui erat: *Vox clamantis in deserto*, decollauit. Alij affirmant Christum idcirco tacuisse, nec respondere, aut miraculum aliquod edere voluisse, vt nobis daret intelligere, homines carnes, incæstuosos, homicidas, & his similes, non esse dignos contemplari & intelligere res diuinas, imo nec capere posse: iuxta illud Apostoli: *Animalis homo non percipit quæ sunt spiritus DEI.*

1. Cor. 2.

Christus ab Herode spernitur.

CONSIDERA posthæc, quomodo propter sacrum hoc Christi silentium, impius & superbus Rex gaudio in maiorem indignationem commutato, Christum summam & infinitam æterni Patris sapientiam stultitiam reputauerit, atque vt stultum tractauerit, & omnibus aulicis suis deridendum proposuerit, ac demum multis iniurijs & ludibrijs oneratum, veste alba, quæ stultorum propria erat, indutum, ad Pilatum remiserit. *Spreuit autem Herodes illum cum exercitu suo, & illi induit vestem alba, & remisit ad Pilatum.* O quam frequenter Dominus irridatur, contemnitur ac proculcatur in similibus Principum aulicis, partim ab ipsis Principibus præceptis & consilia eius paruipendentibus, & partem fidelium perturbantibus: partim ab illo-

Luc. 23.

illorum aulicis, qui vt inordinatis cupiditatibus suis satisfaciant, & Dominis suis nō displiceant, nihili æstimant Christum, quemadmodum Herodis quoque aulici fecerunt.

INTVERE quomodo CHRISTVS non molestè ferat, se derideri, sperni, ac reprobari ab Herode: vt nos sua reprobatione liberaremur. Nec etiam ægrè tulit se ab hominibus in terra contemptui haberi, qui in cœlis ab Angelis colitur ac honoratur: vt nos intelligeremus, veram gloriam non consistere in eo, quod magni æstimemur, & honore afficiamur ab hominibus, sed in vero contemptu nostri ipsorum & omnium rerum terrenarum: nam hunc CHRISTVS amplexus est, & illius viuum nobis reliquit exemplum, vt illud sequeremur, & imitatione exprimeremus.

AD extremum considera & consolares fidelis anima, quia Herodes Christum deridendo, & alba veste indutum ad Pilatum remittendo, multorum extitit causa bonorum: quoniam cum prius essent inimici, ipso die amici effecti sunt. Hæc autem pax & amicitia, non tantum vti sanctus Ambrosius vult, fuit figura illius pacis quæ futura erat inter fideles, qui

Christus pacem mundi attulit.

qui ex gentilitate & Iudaismo ad veram Christi fidem traducendi erant: verum etiam, vt alij sancti Patres affirmant, illius amicitia figura extitit, quæ per Passionem Christi inter DEVM & hominem constituta fuit. Hinc sanctus Cyrillus Hierosolymitanus ait: *Decebat enim eum, qui mundum erat pacificaturus, vt prius etiam ipsos Iudæos pacificaret, & erat ipse Dominus componens corda principum terra.*

Cur Christus
alba veste
indui vo-
luerit.

In Luc. cap.
13.

Effecit quoque Christus, vt alba vestis nostrorum peccatorum turpitudinem cõtegeret, & ipsorum etiam aduersariorum testimonio, Christi innocentiam & nobilitatem demonstraret. Vnde sanctus Ambrosius, *Non otiosum, inquit, quod veste alba induitur ab Herode, immaculata tribunus iudicia Passionis: quod Agnus DEI sine macula, cui gloria peccata mundi susciperet.*

In epistol.
cap. 2.

Vestis albæ apud veteres, proprius vsus erat in diebus solennibus, & simul erat nobilitatis indicium: iuxta illud Iacobi Apostoli: *Si introierit in conuentum vestrum vir aureum anulum habens in veste candida.* Solebant quoque veste hac, apud Romanos vti, qui dignitatem aliquam petebant, id eoque appellabantur candidati.

Vestis alba
Christi fuit
indicium
nobilitatis

CONSIDERA igitur Christum alba veste indutum, Candidato similem apparere: vt nobis demonstraret, non tantum nobi-

nobilitatem, & maiestatem, solemnitatem & gaudij
& gaudium suum totum in opprobrijs & quod Chri-
morte consistere: verumetiam per hanc stus ex mor-
mortem se consecuturum esse supremam te sua con-
illam dignitatem, qua exaltandus erat su- cipiebat.

Propter quod DEVS exaltauit eum, & dedit Phil. 2.
illi nomen, quod est super omne nomen, & cat.

Porrò quemadmodum Christus in mon- Matth. 17.
te Thabor transfiguratus apparuit vesti-

mentis niue candidioribus, & facie instar
solis resplendentis; ita hic quoque transfi-
guratus apparet, similibus vestimentis in-
dutus, vt suam demonstraret puritatem:
at facie multum dissimili, vtpote prorsus
deformata, & mœstitiæ ac sordium plena.
Ibi inter discipulos erat: hic in manibus
crudelissimorum carnificum. Ibi in me-
dio Moyse & Helix: hic inter Herodem
& Pilatum. Ibi sermo erat de excessu Pas-
sionis eius: hic reuera excessus ille adim-
pletus fuit, condemnatione illius ad mor-
tem: ibi audita fuit vox Patris dicentis. Hic
est filius meus dilectus: hic voces populi voci-
ferantis: Tolle, tolle, crucifige eum.

Ibidem.

TERTIO expende tecum, quam gra-
tis & acerba fuerit contumelia atque iniu-
ria Christo illata, quando publica totius
populi voce deterior, nocentior, ac morte
dignior, Barrabæ latroni, homicidæ, fedi-
tioso,

III.

Quinta in-
iuria, quod
Barrabas
Christo præ-
latus fuerit.

tioso, & hominum illius temporis facinorosissimo fuit postpositus, vt deterior, nocentior, ac morte dignior iudicatus. Con-
 sueuerat Pilatus solenni Paschatis die, Iudaico populo vinctum vnum, quem veluissent, in memoriam liberationis eisdem populi Israelitici ex Aegypto donare: quapropter cum cerneret se per viam iustitię Christum liberare non posse, cumque sæpius innocentia illius testimonium perhibuisset, & ne Herodem quidem in eo aliquid morte dignum reperisse animaduertisset, tentauit eum hac ratione, id est, per viam gratiæ liberare. Posuit ergo in Iudæorum arbitrio, vt vnum è duobus, vel Christum, vel Barrabam, cui vita conseruaretur, postularent: at omnes vno ore flagitare cœperunt, vt Christus auctor vitæ & mortuorum resuscitator, è medio tolleretur: Barrabas verò viuorum interemptor dimitteretur. Quod scelus quodam in loco sanctus Petrus improperat eis dicens. *Vos sanctum & iustum negastis, & petistis virum homicidam donari vobis, auctorem verò vitæ interfecistis.*

Mat. 3.

Qua in re considera iniuriæ Christo irrogatæ magnitudinem, & ingentem sceleratorum Iudæorum cæcitatem, qui tot beneficiorum à Christo acceptorum oblitum homicidam potius quam vitæ auctorem elegerunt.

elegerunt. Quæ iniuria fuit grauissima: nulquam enim legimus propter odium & contemptum alicuius, homines bonum exhorruisse, malum verò amplexatos fuisse: vitam odiuisse, & mortem inquisiuisse, manifestè igitur hoc facto demonstrant, de ipsis intelligendum esse quod Michæas Propheta, secundum Ruperti Abbatis interpretationem ait. *Nunc vastaberis filia Latronis*: dum enim latronem liberant, ostendunt se esse filios latronum, & gentem latrocinia amantem, omne verò bonum detestantem.

QVARTO reuolue tecum innumerabiles iniurias, & contumelias, quas Christus in domo Pilati sustinuit, quando flagellis cæsus, spinis coronatus, arûdine percussus, ac multis alijs modis irrisus fuit. Quæ irrisiones & iniuriæ, quamuis ei non videantur fuisse irrogatæ ex Pilati iussione (si flagellationem excipias) attamen fuit ibi quædam permissio vti S. Leo Papa aduertit, dicens: *Pilatus IESVM multis deonestari ludibrijs, & immodicis permisit iniurijs.* Cæterum circa hæc tormenta, nos relictis doloribus incredilibus, quos Christus Seruator inter ludibria tolerauit, eò quod de illis in superioribus cõsiderationibus à nobis actû fuerit: hoc loco iniurias tantûmodo inauditas, nõ modò verborû cõtumelio-

IV.

Sexta iniuria.

De Pass. Domini. serm. 10.

meliosorum ac blasphemorum, verumetiam factorum quæ illis coniunctæ erant, considerabimus.

INTVERE igitur quam ignominiosum fuerit Regiæ Christi maiestati, quærat Rex totius vniuersi, & Dominus omnium huius mundi Dominorum, de quo in Apocalypsi scriptum est. *Et habet in vestimento, & in femore suo scriptum: Rex regum, & Dominus Dominantium.* In cuius etiam persona dicit Psalmista. *Constituimus Rex ab eo, super Sion montem sanctum eius.* non modò flagellis cædi, instar vilissimi alicuius mancipij, & more hominum facinorosorum ad mortem condemnatorum verumetiam spinis coronari, Rex salutatus in throno collocari, instrumentis regni & monarchiæ, purpura videlicet imperatoria, sceptro & corona adornari: atque hæc omnia per ludibrium; vt maiori contumelia & dedecore illum efficerent; adiunctis percussioibus & sputis sine numero.

Hæc autem contumelia, sub specie honoris, Christo irrogata fuit: quod contumeliæ genus cunctis alijs horribilius est. Vt propterea sanctus Chrysostomus, quæ Christo in his ludibrijs facta fuerunt, affirmet vltimum terminum esse, ad quem pertingere poterant. *Quod fiebat, inquit,*

Apoc. 19.

Psalm. 2.

Macer. l. seruatorum ff. de panis.

Magna fuit contumelia quæ Christus per ludibrium Rex salutatus fuit.

Hom 83. in Matth.

quit, in Christo, vltimus contumelia terminus erat. De eadem iniuria sanctus Anselmus hæc scribit. Regali purpura induitur, *In spec. cap. 52.* sed plus in ea despicitur, quam honoratur: sceptrum in manu gestat, sed eo ipso reuerendum caput feritur: adorant coram ipso genibus flexis in terra, & Regem conclamant, & continuò ad conspuendas amabiles genas eius subsiliunt: maxillas palmis concutiunt, & honorabilem collum exhonorant. Idem *Comment. in Ioan.* ludibrium ab Hugone Cardinale animaduersum fuit, quando ait. *Illuserunt IESVM in corona, in purpura. & in scepro.*

CONSIDERA tale fuisse hoc ludibrium, & tali cum ignominie excessu, vt nec perfici, nec inueniri potuerit sine maligni spiritus suggestione atque consilio: qui similiter solet irridere in inferno animas eorum, qui in hoc mundo potentes & honorum cupidi extiterunt, quas sub honoris specie deridet ac cruciat: in sede ignea illas collocans, horrendis serpentibus coronans, alijsque multis modis ludibrio habent.

INTVERE igitur quomodo diabolus, vt odium suum immanissimum aduersus Christum satiaret, ex inferno nouam hanc illudendi & torquendi formam protulerit, quo illum non modò ingenti contumelia afficeret, sed etiam acerbissimè cruciaret.

Bb ciaret.

Christi coronatio fuit demonis iruentum.

ciaret. Quapropter anima fidelis, venit & contemplare Dominum tuum, hac corona insigniter ludibrio habitum, & competere ei ex intimis medullis cordis tui, pitemque aliquam in his contumelijs & implicijs habere cõtende. Veruntamen quoniam id humanas vires superat, inuitamur ab illo vt nosmetipsos primum egredimur, cùm ait. *Egredimini & videte filia*

Cant. 3.

regem Salomonem, in diademate, quo coronauit illum mater sua, in die desponsationis illius & in die letitia cordis eius. Quibus verbis

Christus est iustus corona letitia.

uocat nos Christus, vt egrediamur extra nos supra nos ipsos, & vires nostras naturales vt intueamur improperia spinee coronationis suae, quasi esset pompa quadam festi lennis, & lætitiã nuptialis. O amoris Christi magnitudinem. Spinas & opprobria reputabat lætitiã nuptialẽ propter gloriam & gaudium inæstimabile, quod allacurserant omnibus electis. Videtur ergo hic

Isai. 28.

rificatũ fuisse illud *Isaiæ. In die illa erit Dominus exercituum, id est Messias, (sic enim intelligit Paraphrastes) corona gloria & seruitutis*

Cant. 2.

exultationis, residuo populi sui. Dicit corona gloria, quia Christus est flos suauissimus, quo Deus gloriosè exornat & coronat

Christus in Passione sua spirat odorem salutis.

gentes atq; victores suos. Et quamuis Christus omni tempore fuerit flos incredibilis pulchritudinis ac fragrantia, multò tamen

specie

speciosiorē se ostendit tempore Passionis: & multò fragrantiorē spiravit odorem, quando inter spinas conculcatus, & multis contumelijs oneratus à Iudæis, apparuit: Sicut enim, Ambrosio dicente, flos odorē suū succisus reservat, & contritus accumulatur, nec a-

Lib. 2. de Spirit. S. c. 5.

uulsus amittit: ita & Dominus IESVS in illo patibulo Crucis nec contritus emarcuit, nec auulsus evanuit, sed illa lancea pūctione succisus, speciosior fusi cruoris colore vernavit, mori ipse nescius, & mortuis aterna vita munus exhalans.

V.

QUINTO considera: quomodo Christus posteaquam varijs modis illusus, multisq; contumelijs affectus fuisset, à Pilato quoq; in cōspectu & pręsentia totius populi, non mediocri ignominia notatus fuerit. Nam ab illo productus fuit foras, coronam spinęam capite gestans: veste purpurea amictus, manibus colligatis, arundinem portans: sicq; populo demonstratus, à Pilato dicente. *Ecce homo.* Perpende quantum fuerit dedecus, quod Christus accepit ex publico hoc spectaculo adeo miserabili: quātaque confusio & verecundia, cū cerne-

Septima iniuria, quę fuit Christi in cōspectu populi productio.

Ioan. 19.

Luc. 23.

Ioan. 19.

ciferari: *Tolle, tolle, crucifige eum: quin &*

Bb 2 nega-

negare illum Regem suum esse, cum dicitur: *Non habemus Regem nisi Casarem.* Quia in re verificatum fuit illud Regij prophetae, *Mendaces filij hominum in stateris,* id est in meritis ac demeritis vniuscuiusque ponderandis. Quandoquidem spinis eorum coronarunt, qui gloria vestiri merebatur pro Rege illum sibi delegerunt, qui in perpetua seruitute viuere dignus erat. Vnde confideti in hominibus, qui in iudicijs suis vehementer falluntur, & omnia perperam dicant, quemadmodum ex hoc facto patet.

Psalm. 61.

Cur Christus
voluerit populo
demonstrari.

I.
Ut Iudaeos
ad poenitentiam
reduceret.

ADVERTE hic ingentem Christi bonitatem, qui quamvis probe nosset, odium Iudeorum a deo esse implacabile, ut nec hisce opprobrijs & tormentis crudelissimis, ac te diabolica ex profundo Infernalis abyssi petitis, mitigaretur, sed in maiorem etiam rabiem verterentur, & vehementius accenderentur, ad desiderandam omnimodam illius a medio sublationem & eradicationem: nihilominus intermittere noluit, spectaculum hoc illis proponere & exhibere priusquam moreretur; ut hac, poenarum & opprobriorum suorum demonstratione, cum silentio & mansuetudine mirabili coniuncta, nullam omnino viam & rationem, quantum in se esset, intentatam relinqueret, quo illos ad poenitentiam induceret.

Voluit

CONSIDERATIO IV. 385

Voluit præterea Christus spectaculo hoc obstinatorum & sceleratorum hominum corda emollire, vt cognita peccatorum suorum grauitate, quibus tantorum malorum & ignominiarum causa adscribenda foret, conuerterentur & ad se redirent: inuitat autem omnes ad cõtemplandum hoc spectaculum, quod solenni pompa eis intuendum proponit, illis Hieremiæ verbis.

Ovos amnes qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor, sicut dolor meus.

2.
Vt peccatorum corda emolliret.

Voluit quoque Saluator hac exhibitione suorum tormentorum, instituire comparationem quandam sui amoris, & odij Iudeorum: ac demonstrare, amorem suum infinitis partibus, odium illorum vincere, tantoque maiorem in corde suo amoris flammam succendi, quantò vehementiori ab illis odio prosequeretur: & cum toto corpore faucius, similis esset succensæ fornaci, se ex totidem foraminibus, quot essent vulnera, amoris sui ignem eiaculari.

3.
Vt amoris sui magnitudinẽ demonstraret.

S E X T O reuolue tecum, iniurias acerbissimas Christo irrogatas à Pilato, quando ab eo ad mortem Crucis ignominiosissimam condemnatus fuit: quæ sententia, tantò fuit iniuriosior, quantò iniustior, & facta sine vllis iustitiæ terminis.

VI.
Ostaua iniuria quæ fuit, iniusta ad mortem condemnatio.

Solebant ijs temporibus, vt sanctus Basilius

Bb 3 lius

Mos veterū
Iudiciorum
criminaliū.

lius refert, Iudicia criminalia ac diligenti cum discussione & examinatione fieri ac propterea Iudices retrò cortinas quædam abscondebantur, ne in faciem alicuius aspicerent: ibique cum sapientibus viris assidentibus, longo tempore distabantur, partim in consideratione rigoris legis, partim expendendo se reo in natura similes esse, partim in deploranda iudicandi necessitate: at in hoc iudicio CHRISTVS adeo vilis, & nihil homuncio æstimatus fuit, quasi esset et infima sæce plebis, iuxta illud Psalmistæ. *Opprobrium hominum & abiectio plebis.* ac proinde in iudicio illius, nihil horum obseruatum, nec vlla ratio habita fuit. Reddiderunt quoque grauiorem hanc Pilati iniustitiam, & ex consequenti Christo iniuriosorem nonnullæ circumstantiæ.

Psalm. 21.
Pilatus Christi
condemnando mag-
nā ei irrogauit iniu-
riā propter
multas circumstantias.

I.
Propter
Christi innocen-
tiam.

Quarum *prima fuit*: quod Iudex probe exploratam haberet Christi innocentiam, illamque publicè confessus non semel fuisset: nam idcirco in ipso condemnationis & sententiæ ferendæ actu manus lauit, ac protestatus est, CHRISTVM nulli culpæ affinem, nec vllam causam esse, propter quam morte afficiendus videatur, & nihilominus mortis in illum sententiam dicat. Vnde san-
ctus

Actus Leo Papa rectè ait: *Nec purgant contaminatum animum manus lota, nec aspersis aqua digitis expiatur, quod famulante impie mente committitur.*

Serm. 8. de Pass.

Secunda circumstantia fuit, quod sententia hæc per vim & violentiam è manibus iudicis, vociferatione & clamoribus vniuersi populi extorta esset: ex quo considera, quam grauis fuerit iniuria hæc Christo illata, dum procederetur tanto cum furore aduersum personam tali sanctimonia & vitæ integritate conspicuam, quæ non tantum omnes, verumetiam singulos eorum innumeris beneficijs decorauerat.

2.

Propter violentiam iudici factam.

Tertia fuit, quod cum sententia condemnatiua ad mortem esset actus suprema iurisdictionis & monarchiæ: cumque ex altera parte Christus esset verus DEVS & supremus totius vniuersitatis iudex, & vitæ illius infiniti valoris; Pilatus vnà cum Iudæis sententiam mortis in summum hunc vniuersitatis Dominum, & in vitam eius dictando: sicut Euangelista testatur dicēs:

3.

Quod offensa fuisset per eam potestas Christi iudicialia.

Pilatus autem adiudicauit fieri petitionem eorum. offenderit Christum in re maximi, quam habebat, ponderis ac momenti; adeoque iniuria eum incredibili affecerit, quæ facilius in interiori mētis silentio ruminari ac ponderari potest, vt inde animus ad compassionem & cōfusionem per-

Luc. 23.

mouentur, quam verbis explicari queat.

4.

Quia tradidit eum in manus hostium.

Luc. 23.

Matth. 27.

Serm. 8. de Pass.

5.

Quia supplicij sui instrumenta portare coactus fuit.

Tract. 117. in Ioan.

Quarta fuit: quod Pilatus eum tradidit in manus hostium, vt illi essent executores sententiæ, & facerent in eum quicquid ipsis collibitum foret: *I E S V M vni tradidit voluntati eorum.* Cùm igitur Pilatus probè cognitum haberet odium & malignitiam Iudæorum, quantaque cupiditate tenerentur rabiem suam in Christi sanguine exsaturandi, iuxta illud. *Sanguis eius super nos, &c.* magna fuit iniuria quam Christo irrogauit, quod illum eorum potestati tradiderit, qui omnia quæcunque vellent ludibria & tormenta in eo experirentur, vt sanctus Leo Papa rectè notat: *Traditus est Dominus sciuentium voluntati ad irrisionem.*

Quinta fuit: quod voluerit eum supplicij instrumenta proprijs humeris deferre: quod quamuis fieri consueuisset damnatis ad mortem, sicut diximus, cum de supplicij huius qualitate ageremus; propterea tamen non minoris fuit dedecoris & contumeliæ. Vnde sanctus Augustinus hanc iniuriam contemplans ait: *Ibat ad locum vbi fuerat crucifigendus, portans crucem suam I E S V S. Grande spectaculum: sed si spectat impietas, grande ludibrium; si pietas, grande mysterium; si spectet impietas, grande ignominie documentum.*

si pietas

*spietas, grande fidei munimentum. Si spectet impietas, ridet Regem, pro virga regni, lignum sui portare supplicij. Similiter S. LEO Papa demonstrat quantæ ignominia atque infamiae fuerit Christo, hæc Crucis suæ ba-
 iulatio: dicens; Erat quidem apud impiorum oculos grande ludibrium. Et multò clarius S. Anselmus iniuriæ huius acerbitatem describit his verbis. Vide anima mea, quomodo per omnia vir iste coarctatur, & spernitur, sub cuius onere dorsum incuruare iubetur, & sui ipsius portare ignominiam.*

Serm. 8. de Pas.

In spec. c. 52.

Sexta circumstantia fuit, quod Crucis patibulo affixus, mortem oppetierit, quæ mors ex se erat istius temporis omnium turpissima & ignominiosissima. Vnde S. Augustinus affirmat, S. Paulum, non sine causa cum Christi obedientiam exaggerare vellet, coniunxisse illi mortem Crucis, quasi Christus ulterius progredi nequiuisset, quam ut se morti omnium contumeliosissimæ subijceret: ait enim. Nihil eo tempore fuit ignominiosius quam mors Crucis: non enim frustra commendans eius obedientiam Apostolus addidit. Factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Et S. Ioannes Chrysostomus eandem mortis huius ignominiam declarans ait: Non quavis mors est similis isti: ista namque omnium videbatur opprobriosa: ista plena dedecore: ista maledicta: ma-

6.
 Quia mors illius, omnium fuit opprobriosa.

Serm. 18. de verb. Dom.

Homil. 7. in Epi. ad Phil.

Bb 5 ledi

390 DE PASS. HONOR. SALV.
ledictus enim, inquit, qui pendet in
igno.

Fuit igitur ex se acerba supra modum
hæc iniuria, & contumelia, quam tamen
adhuc maiorem atque acerbiolem reddi-
dit, crucifixio inter duos latrones, quæ
contumelia Iudæi dabant intelligere,
Christum Dominum, sicut latronum fo-
cius erat in pœna, ita quoque socium fuisse
in culpa: persuadebant quæ ut ab omnibus
homo facinorosus æstimaretur, qui pro-
pter scelera sua ad talem mortem con-
demnatus esset: iuxta Illud Isaïæ. *Et cum
sceleratis reputatus est*. putabant quoque
fore, ut nemo deinceps ei fidem habe-
ret, vel doctrinam eius anaplectero-
tur.

Isai. 53.

7. *Septima circumstantia*, quæ vehemen-
ter iniurias & contumelias Christi auxit,
Quia nudus in Cruce pependit.

Catech. 17.

hæc est, quod nudus in Cruce pende-
rit: ubi expende tecum, quantum dede-
coris & verecundiæ, attulerit virginæ
Saluatoris puritati, infamis hæc in con-
spectu & præsentia totius populi nudi-
tas: Imò tam horrendum fuit hoc impro-
perium, ut Sanctus Cyrillus Hierosoly-
mitanus affirmet, propterea solem Passio-
nis tempore obscuratum fuisse, quod hæc
Christi ignominiam sustinere nequiret.
Sol, inquit, *videns inhonoratum Domi-*

NUM,

num, tremens defecit, nec spectaculum ferre
posuit.

Octava fuit temporis & loci in quo Chri-
stus crucifixus fuit, circumstantia: nam vt
nihil deesset Cruci Christi, quo reddere-
tur supra modum ignominiosa & infamis,
collocarunt eam in loco eminenti & pu-
blico, idque in die solenni.

8.
Propter tē-
poris & loci
circumstan-
tiam.

INTVERE hīc pie Lector, quales iniu-
rias & contumelias propterea Christus
tuus sustinuerit: quia non tantum passus
est hęc ludibria in ciuitate præcipua to-
tius Iudeæ, à qua ante sex dies summo cum
gaudio atque triumpho exceptus fuerat:
verumetiam in die solenni Paschæ, quo v-
niuersus Iudeæ populus Hierosolymam
conueniebat.

Fuit quoque crucifixus in meridie, vt
omnes essent præsentēs: fuit exaltatus in
Cruce, vt ab omnibus videretur: fuit con-
stitutus in medio duorum latronum, vt ab
omnibus caput latronum esse censeretur:
fuit in publico iustitiæ loco passus, vt ab
omnibus homo facinorosus putaretur:
Denique vniuersa hęc in loco eminenti,
id est, supra montem, sustinuit, vt totius
mundi spectaculum fieret.

Nona fuit vestimentorum in sua præ-
sentia inter milites partitio: quæ ad sum-
mam Christi contumeliam, Sancto Chry-
sosto-

9.
Quia mili-
tes vestimē-

ta eius inter
f. partiti
iunt.

Ioan. 19.

Matt. 27.

S. Chrys. in

cap. 27. Mat.

Psal. 21.

In Ioan. lib.

12. cap. 23.

sofotomo affirmante redundauit: verba ille
lius hæc sunt: *Diuiserunt sibi vestimenta eius:
id in eum agentes, quod de maximè vilibus ac
nullius pretij fontibus, neminemq; habetibus fieri
consuevit: atqui nec in latrones tale quid, sed in
Christum solummodo gesserunt.* Et S. Cyrillus
militum in hac diuisione proteruiam con-
siderans ait: *Milites cum risu & triumpho co-
ram matre, ad derisionem Christi vestimenta
partientes.*

Fuit præterea grauissima hæc iniuria,
quia quamuis vestimenta essent vilia, & ex-
xigui pretij, nihilominus tùm quia Chri-
stum tetigerat, tùm quia pretioso sangui-
ne illius resperfa & imbuta fuerant, fan-
ctissima & immensi valoris erant. At cum
sacrilegi milites adeo paruipenderent in-
gentem hunc thesaurum, non poterat non
magna id esse Christo contumelia; de qua,
vt de re vehementer iniuriosa per Dauidè
Prophetam conquæritur, dicens. *Diuiserunt
sibi vestimenta mea, & super vestem meam mi-
serunt sortem.* Passus est quoque Christus
vestimenta sua hoc pacto in quatuor par-
tes diuidi: vt significaret fidem suam in
quatuor mundi partes diffundendam ac
distribuendam esse: adeoque omnes po-
pulos per eandem fidem, sacrae Passionis
suae participes futuros, Christoque vesti-
dos esse. Tunicam verò inconsutilem, per
quam

Psal. 21.

Cur permi-
serit Chri-
stus vesti-
menta sua
diuidi.

quam signabatur Ecclesia, non permisit diuidi, vt indicaret, Ecclesie integritatem, quae in omnibus mundi partibus, atque in cunctis nationibus, vna & indiuisa futura erat: sicuti vnus DEVS est, qui ab omnibus colendus & adorandus esset.

Decima circumstantia fuit, aceti & fellis in summa siti potatio, idque per contemptum: Legimus quidem apud Marcum, Christo oblatum fuisse vinum myrrhatū, mox tamen subiungitur, quod noluerit bibere: aceti verò & fellis potum non respuit, sicut, Matthæus & Ioannes Euangelistæ affirmant. Quo in facto, Christus, summum & ardens patiendi desiderium demonstrauit. Vinum enim illud myrrhatū remixtum, non erat vinum fastidiosum, sed excellentissimum atque suauissimum, vt scribunt Plinius & Martialis: & appellabatur vinū myrrhatum, à vasis quibusdam myrrhinis, in quæ vinum calens infusum, optimum ex illis saporem, & odore vehementer roborantem attrahebat.

IO.
Quia in
Cruce felle
& aceto potatus fuit.
Marc. 15.

Matt. 27.
Ioan. 19.

Vinū myrrhatū quale fuit.

Fuit, inquam, ingens in Christo patiendi desiderium, quod hoc facto demonstrauit, quia in extrema necessitate propter ardentissimam qua affligebatur, sitim, & propter summam totius corporis debilitatem constitutus, noluit admittere vinū myrrhatum, à quo restaurari & confortari ad do-

Quanto desiderio patiendi Christus arserit.

ad dolores sustinendos poterat: sed vni
amaro felle remixtum, cuius solus odor
nauseam prouocabat, assumpsit.

Cur Christi
vinum myr-
rhatum re-
futauerit, &
acetum ac
fel biberit.

1.

Isai. 63.

2.

Vbi considera, non sine ratione Chris-
stum bono vino refutato, prius admitti-
Primum, quia sicut nullū à Patre & amicis
voluit subsidium admittere: ita nec ab in-
micis: ne dici posset, ab illis eum adiutum
fuisse, sed de se solo illis Ieremiæ ver-
bis gloriari valeret. *Torcular calice
solus.*

Deinde, vt demonstraret, quamuis ad-
derelictus & debilitatus foret, se nihilo-
minus multò plura pati cupere, quam ini-
mici à quibus cruciabatur, vellent: atque
hac in re perfectam de diabolo & he-
stium suorum odio victoriam reporte-
uit: quia cum illi omnes vires suas in
Christo cruciando consumpsissent, & om-
nem rabiem suam expleuissent, in peccati-
rum quot possent, diuersis generibus ex-
cogitandis & reperiendis, ad extremum
lassi iam & saturi manus dederunt, &
Christo confortationis aliquid, quod con-
demnatis ad mortem præberi solet, obtu-
lerunt, poculum videlicet, vini myrrhati
roborantis ac restaurantis.

II.

Quia multis
modis in
Cruce deri-

Vndecima & vltima circumstantia, quæ
Christi mortem supra modum iniurio-
sam & dedecorosam reddidit, fuerunt
blas-

CONSIDERATIO IV. 395

blasphemiarum, quas in eum iaciebant, & ludibria, quibus eum irridebant scelerati Iudæi, cum cernerent illum in Cruce tanto cum cruciatu & ignominia pendentem: Nonnulli enim *prætereuntes blasphemabant eum, mouentes capita sua & dicentes: Vah qui destruis templum DEI, & in triduo reedificas illud; salua te metipsum.* Alij improperebant ei dicentes: *Si filius DEI es, descende de cruce.* Alij cum Principibus sacerdotum, & scribis, & senioribus populi, miracula eius contemptui habentes, & deridentes dicebant, *Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere. Si Rex Israël est, descendat nunc de Cruce, & credimus ei. Confidit in DEO, liberet eum nunc, si vult: dixit enim, quia filius DEI sum.*

sus & blasphematus fuit.

Matth. 27.

CONSIDERA quantoperè Christus offensus, quamque insigni iniuria affectus fuerit à Iudæis, & Principibus sacerdotum, summa cum animi elatione ante Crucem obambulantibus, capita commouentibus, & multis modis deridentibus; qui cum nihil aliud haberent quod improperebant, exprobrabant ei beneficia ab illo accepta; & gaudebant de iniurijs, contumelijs, ac tormentis, quibus eum afficiebant.

Expende præterea, quantam afflictionem & pœ-

Acerbius
tolerantur
verborum
iniuriæ quæ
tormenta.

Origenes.

Iob. 19.

Quantoperè
affixerint
Christum,
iniuriæ &
irrisiones
Iudæorum.

Psal. 34.

& pœnam Christo attulerint, hæc blasphemiam & impropria: quoniam iniuriæ illis, qui in miseriam & calamitatem aliquam inciderunt, illatæ, intimius cor penetrant atque acerbius affligunt, quam ipsa calamitas. Quamobrem rectè ait Origenes: sæpenumerò accidisse, ut qui corporis cruciamenta tolerauit, non sit passus verba.

Quod videmus in S. Iob, qui cum patenter tolerasset innumeras calamitates, in substantia, in filijs, & in corpore suo, non potuit tamen verba irrisoria amicorum suorum, sine acerbo dolore audire: nam idcirco ait: *Vsquequo affligitis animam meam, & atteritis me sermonibus? en decies confudit me & non erubescit?*

Cogita ergo quanti cruciatus fuerint Christo, tot contumeliæ, blasphemiam & irrisiones, eo præsertim tempore usurpatæ, quando sceleratissimis etiam hominibus signa humanitatis & compassionis exhiberi consueuerunt: quæ tamen illi exhibitæ non est: sed de suis tormentis ac doloribus magno cum ioco & ludibrijs derisus fuit, quemadmodum describit Regius propheta Dauid, his verbis in persona Christi prolatis. *Dilatauerunt super me os suum, dixerunt, euge euge viderunt oculi nostri*, id est. Vehementer gauisi sunt, quod ad has angustias perductus essem: Huc quoque faciunt.

SALV.
 a blasphem
 iuriar illis
 in aliquam
 penetrar
 n ipsa ca
 Origen
 corpora
 rba.
 cum patib
 itates, in
 re suo, non
 amicorum
 dire: man
 imam mi
 ies confu
 us fuerit
 emia dicit
 vsurpara
 omibus
 is exhibe
 i exhibi
 doloribus
 rificus fuit
 sprophe
 a Christi
 eum, dico
 i, id est
 has at
 oque fi
 ciunt.

CONSIDERATIO IV. 397

ciunt verba Hieremiæ dicentis. *Aperuerunt Thren. 2.*
super te os suum, omnes inimici tui, sibilauerunt & fremuerunt dentibus, & dixerunt denorabimus eum: en ista dies quam expectabamus, inuenimus, vidimus: id est eousque illum tandem redegimus, vt illum veluti infamem & sceleratum Cruci affixum viderimus. Hæc de contumelijs, iniurijs, & ludibrijs, quæ Christus tempore passionis suæ tolerauit, mihi dicenda esse putauit: Cæterùm quamuis & alia multa sint, quæ partim ante Passionem, partim in passione, & post illam, Christus passus est, & omnibus horis, (vt nostro loquendi modo vtar) patitur à malis christianis, alijsque hostibus suis: attamen huius operis breuitas non sinit nos omnia pertractare: præsertim cum tempus sit, vt semel è doloribus hisce egressi, ad alia non minoris momenti in sacratissimo hoc mysterio ponderanda & examinanda transeamus.

Cc

CON-